

דף לד.

או"ח סימן תקח סעיף א

עין משפט א.

א. אין מלבנים הרעפים ב' ביו"ט כדי לצלות עליהם, מפני שמחזקן ע"י זה ט.

ואין שוברין החרס ולא חותכין הנייר כדי לצלות עליהם, ואין מחלקים הקנה ע' כדי לעשות ממנו שפוד לצלות בו.

יו"ד סימן נח סעיף ב.ג.

עין משפט ב.ג.

ב. ג. העוף שדרסו אדם ברגליו או זרקו לכותל או רצצה אותו הבהמה או נחבט על דבר קשה חוששין לו.

הגה: ה"ה אם נפל אבן פ' או דבר קשה על גוף הבהמה ז' בדבר שיש לחוש לה.

ג. ד. נפלה שאסורה אם לא עמדה אסור לשחוט אותה עד שתשהה מעת לעת, ואם שחטה בתוך זמן הזה אפי' בדקוה ומצאו אותה שלמה מכל איבריה טריפה. ואם שהתה מעת לעת ואח"כ שחטה צריך לבודקה ק' כנגד כל החלל כולו מקדקדה עד הירך אם ימצא טרפיות או

ג. כ"כ בב"י נוסחת הרמב"ם, מ"א ס"ק א'. ולא "אבנים".

ט. דבהיסק ראשון מתחזקים, וא"כ דוקא ברעפים חדשים, אבל הט"ז בס"ק א' כתב אפי' ישנים אסור.

ע. דהוי תיקון כלי ביו"ט.

פ. אפי' לא מגובה עשרה אלא כל אבן לפי גודלו. כף החיים אות ט'.

צ. פי' דבהמה ג"כ אם ראויה להתרסק באותה רציצה ודריסה דינה כנפולה וצריכה שהייה מעת לעת ובדיקה. שם אות י"א.

ק. ואנו לא בקי אין בבדיקה זו ואין להתיר אלא בהלכה. כמ"ש בסעיף ו' בהרמ"א. ואם נתערבה נפולה זו באחרות יש להחמיר עד שכולם ילכו ד' אמות הילוך יפה. כף החיים אות ט"ו.

נתרסק אבר מאבריה הפנמיים ונפסד צורתו הרי זו טריפה **ר**, אפי' נתרסק טחול או כליות שאם ניטלו כשרה הרי זו טריפה **ש**, חוץ מבית הרחם שאם נתרסק מותרת. והסימנים שהם הקנה והושט אינם צריכים בדיקה שאין הנפילה ממעכת אותם.

הגה: הוכתה באבן אינה צריכה בדיקה אלא נגד המקום שהוכתה שם ולא בשאר האברים.

עין משפט ד. אר"ה סימן תצה פעיף ח

ה. יב. עוף שנדרס ברגלים **ה** ויש לחוש שנתרסקו אבריו וע"כ צריך שהייה מעת לעת ובדיקה אחר שחיטה, הרי זה מותר לשוחטו ביו"ט **א** ולא

ר. ודוקא בידוע שנפלה אבל בלא ידוע שנפלה ונמצא מרוסק אבר תולין בחולי. ט"ז ס"ק ג'.

ואם הוכה העוף כנגד הריאה שלו צריך בדיקה בריאה וע"כ אנו שאין בקיאיין יש להטריף. ש"ך ס"ק ד'.

וגם הילוך לא מהני כיון שאין הריעותא רק בריאה, אבל החכמת אדם דעתו להתיר ע"י הליכה. כף החיים אות י"ז.

אבל בהוכתה הבהמה כנגד הריאה כיון שהצלעות מגינות בהליכה יש להכשיר אף לדעת המחמירין בעוף. כף החיים אות י"ט.

הוכתה הבהמה על ראשה ורבעה במקומה ולא עמדה ושחטוה טריפה דצריכה בדיקה ואין אנו בקיאיין. שם אות כ'.

ש. מגמ' חולין נ"ד מרב נחמן משמיה דרב וצ"ל דקים ליהו לחז"ל דאם נתרסק הטחול או הכליות ע"י המכה זה גרע דלא תוכל לחיות וסופה לבוא לידי טרפיות, לא כן בניטל.

ת. ה"ה שנחבט בדבר קשה וכדומה כמ"ש ביו"ד סי' נ"ח סעיף ב'.

א. דין זה בעיא דלא נפשטא בגמ' ביצה ל"ד ע"א. ונקט הרא"ש לקולא, וכן פסק הרמב"ם והרשב"א, אבל הר"ן כתב לחומרא.

ומה שמותר לשוחטו ביו"ט היינו אחר שהייה מעת לעת רק שעדיין חסר בדיקה. ומ"מ אחר דברי הרמ"א ביו"ד בסי' ו' דהיום אין אנו בקיאיין בבדיקה וצריך הילוך יפה של ד' אמות א"כ אחרי הילוך ד' אמות בלבד כבריאה, ומותר לשוחטה ביו"ט. כה"ח אות ע"א.

חוששין שמא ימצא טריפה אף שנולד בו ריעותא ^ב.

עין משפט ו.

או"ח סימן תקז פעיף ה

ה. תנור וכירים חדשים אין סכין אותם בשמן ביו"ט ^ג, אבל מותר להסיקן אפי' היסק ראשון, ובלבד שלא יפיגם בצונן ^ד כדי לחסמן ולחזקן.

ה. ו. אם הוסקו יותר מדאי והוצרכו לצננם כדי לאפות בהם, מותר לשרות במים המכבדות שמכבדין בהם התנור ואע"פ שמכבה על ידי זה ^ה.

עין משפט ז.

או"ח סימן תק פעיף ד

ה. ד. מולגין הראש והרגלים ^ו ומהבהבין אותם באור להסיר השער, אבל אין טופלין אותם בסיד וכדומה דנראה כמעבד. ואין גוזזין אותם במספרים שנראה כעושה לצורך השער.

ב. דמשום שמחת יו"ט העמידו אותה על חזקת רוב בהמות ועופות דאינם טריפות. ועיין בכה"ח אות ע"ב.

מ"מ במקום שהטריפות מצויות כמו הכשרות אסור לשחוט אותה ביו"ט, כ"כ הב"ח, אבל לדעת הב"י מותר גם בכה"ג. ואם הטריפות שכיחי יותר מהכשרות אסור לשחוט אותה ביו"ט שהולכים בתר הרוב, ויש מתירים גם בזה מטעם מתוך שהותרה לצורך הותרה שלא לצורך. כה"ח אות ע"ד. והיום מנהג ירושלים בין בק"ק האשכנזים בין הספרדים שאין שוחטין כלל ביו"ט אפי' בב' דר"ה. כה"ח אות ע"ה. שוחט שלא שחט מעולם אין לו לשחוט בפעם הראשונה ביו"ט, כמו במוהל בסי' של"א בפעם הראשונה שאינו מל בשבת וביו"ט. שם אות ע"ט.

ג. משום מתקן מנא, כ"כ רש"י דף ל"ד.

ד. שזהו עיקר הגמר של חיזוק הכלי והוא מתקן מנא. ט"ז ס"ק ז'.

ה. כיון שהוא צורך אוכל נפש שלא תתקלקל הפת ע"כ מותר.

ואם כבדו התנור ונאחזה האש במכבדות אסור להטבילה במים לכבותה שלא תשרף שזה לא הותר. מ"א ס"ק י"ב.

ו. ומיירי כדי לאכול את העור דאל"כ אסור משום טירחא שלא לצורך יו"ט, אבל לדעת הא"ר מותר גם בלי לאכול העור. כה"ח אות מ'. דזה לצורך אכילה וכן היבהוב נוצות העוף שמותר לצורך אכילה.

עין משפט ז.ט.

או"ח סימן תקי סעיף ו.ז.

- ז. אין חותכין הירק ביו"ט בכלי שדרכן לחותכם בהן מן המחובר ז.
 ח. מותר לבשל ביו"ט ירקות מרים ולשפוך המים הראשונים שנתבשלו בהם כדי לאוכלם ח אח"כ בבישול שני.
 הגה: מותר למלוח הרבה חתיכות צנון ביו"ט ט אם רוצה לאכלן אע"פ שבשבת אסור, ויש מחמירין גם ביו"ט י.

עין משפט י.

או"ח סימן תקז סעיף א

- א. אופין בתנור אפי' גדול ולא חוששין לטירחא ביו"ט ובלבד שיאפה רק כדי צורכו ב, ומותר לחמם מים בכלי גדול ל.

עין משפט כ.

או"ח סימן תקז סעיף א

עיין לעיל עין משפט י

עין משפט ל.

או"ח סימן תקב סעיף א

- א. אין מוציאין אש ביו"ט מ לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן

- ז. דהרואה יאמר ליקטן היום. רש"י ביצה ל"ד ע"א.
 ו אכל לחתוך הירק דק ביו"ט מותר, אבל בכלי המיוחד שלהם אסור שדרך לעשות בזה לימים הרבה. וכ"כ הביאור הלכה.
 ח. מברייטא בביצה ל"ד, ומ"ב אות כ"ה.
 ט. אף שבשבת אסור, ביו"ט מותר דאם יעשה מערב יו"ט יפוג טעמן.
 י. וטוב לחוש לדבריהם היכא שאין בו הפסד כלל.
 כ. ורק בתנור קטן התירו למלאותו כמו בסעיף ו'.
 ל. ואין חוששין שיאמרו לצורך חול הוא עושה, והיינו בצריך המים הרבה או באין לו כלי יותר קטן. מ"ב אות ד'.
 מ. ממשנה ביצה ל"ג, והטעם משום דמוליד ביו"ט, וכתב הרמב"ם בריש פ"ד שלא הותר ביו"ט אלא להבעיר מאש מצויה אבל להמציא אש אסור כיון שאפשר להמציא אותה מערב יו"ט.

העפר ^נ ולא מן המים ^ס, ואין עושין פחמין ^ע ואין נופחין במפוח ^פ בשפופרת, ונהגו היתר במפוח של בעלי בתים ע"י שינוי שמהפכן.

הגה: מותר לכסות האש בכלי ע"מ לשמור האש או בעפר מוכן אם אינו מכבה אותה ^ז, ודוקא לצורך יו"ט ראשון ^ק אבל לצורך יו"ט שני אסור ^ר.

ו וכתב המ"מ שם דאם עבר והוציא אש ביו"ט מותר להשתמש בה, והביאו דבריו הב"י והב"ח. מ"א ס"ק א', אבל הט"ז חולק ואסר גם התבשיל שנתבשל בו דדינו כמבשל בשבת, והא"ר והברכי יוסף כתבו לדחות דברי הט"ז. מ"ב אות ד', וכה"ח אות א'.

נ. קרקע קשה מרש"י ביצה ל"ג ע"א.

ס. שנותנים מים בכלי זכוכית לבנה ושם אותו בשמש וכשהשמש חם מאוד והזכוכית מוציאה שלהבת ומביאין נעורת ונוגעין בזכוכית והיא בוערת. כ"כ רש"י שם והר"ן. מ"א ס"ק ג'.

ו וכן אסור להוציא האש מגפרורים, כך העלה בכתב סופר או"ח סי' ס"ז, וכן ברב פעלים ח"ב סי' כ"ח. וכה"ח אות ו'. וסיים שם דמותר ליגע בגפרורים ובגחלת בוערת וגם עוממת ע"ש.

ע. כתב רש"י בביצה ל"ב ע"א משום שעושה כלי לצורפי זהב, והר"ן כתב הטעם משום מכבה. ב"י, ומ"א ס"ק ג'.

פ. **ו** דהוי כאומן שעושה מלאכה, כ"כ רש"י בביצה ל"ד ע"א. ומותר להגביה האש בגז לצורך אוכל נפש או לצורך אחר, אבל להנמיך הגז יש דעות בזה לצורך המאכל. ועיין במ"ב ס"ק י'. והמקילים יש להם על מי לסמוך. ובאור לציון כתב דיש להזהר ולהחמיר בזה.

צ. הגם שמוכרח הוא שיתכבה אם שמים עפר על הגחלים, י"ל דכאן אינו מוכרח שיכבה כיון דנעשה אפר על הגחלים למעלה ובא להוסיף עוד עפר כדי שישמרו הגחלים שלמטה.

ו ומותר לכסות האש באופן שלא יהיה פסיק רישיה דאז אסור אפי' במתכוון בכיבוי לצורך אוכל נפש למחר, אבל כיבוי לצורך אוכל נפש בשביל תיקון האוכל ביו"ט אין איסור דהרי צולין בשר ע"ג גחלים ושם הכיבוי בשעת תיקון המאכל ומותר. וכמ"ש המ"א בסי' תק"ז ס"ק ח'. והיש"ש כתב דאפי' מכבהו מותר דדבר שאין מתכוון וגם מלאכה שאינה צריכה לגופה.

ק. כגון שמכסה בלילה האש לצורך מחר, ובשחרית לצורך הצהריים, אבל לא יכסה ביום לצורך הלילה שאח"כ.

ר. אפי' בשני ימים טובים של ר"ה שקדושה אחת הם אינו אלא להחמיר, אבל לא להקל. כה"ח אות י"ז.

א. ב. העושה מדורה ביו"ט כשהוא מסדר העצים אינו עושה אותם מסודרים זה על זה שנראה כבונה ש, אלא שופך העצים בעירבוב או עורך אותם בשינוי שמתחיל מלמעלה ואח"כ מניח עץ תחתיו וכן על זה הדרך עד שמגיע למטה לארץ, וכן אווז הקדירה ומכניס האבנים תחתיה, וכן המטה אווז הקרש למעלה ומכניס הרגלים מתחתיו. גם ביצים לא יעמיד אותם כמו מגדל אלא ישנה ויתחיל מלמעלה למטה, וכן כל כיוצא בזה.

הגה: מותר להושיב שלחן שלנו על רגליו ואין בזה משום בנין.

וי"א אפי' ביש לו דפנות המגיעות לארץ, כל זמן שלא צריך לאויר שתחתיו מותר.

או"ח סימן תקח פ"א

עין משפט מ

א. אין מלבנים הרעפים ת ביו"ט כדי לצלות עליהם, מפני שמחזקן ע"י זה א.

ואין שוברין החרס ולא חותכין הנייר כדי לצלות עליהם, ואין מחלקים הקנה ב כדי לעשות ממנו שפוד לצלות בו.

ש. ואינו אסור אלא מדרבנן שגזרו על בנין עראי משום בנין קבוע, ורש"י בביצה דף ל"ג ע"א פירש דכל זה לר"י דס"ל דדבר שאינו מתכוון אסור, אבל לר"ש דס"ל מותר גם בדין זה מותר, אבל לדעת התוס' גם לר"ש אסור כיון שמתכוון כאן לעשות מה שהוא עושה, וכ"כ הרא"ש, וכך דעת השו"ע דס"ל כהרא"ש והתוס'.
ו ואינו אסור אלא בצריך האויר שלמטה כעין קדירה, אבל בלא צריך האויר אין איסור בזה. וכ"כ הר"ן והרשב"א.

ת. כ"כ בב"י נוסחת הרמב"ם, מ"א ס"ק א'. ולא "אבנים".

א. דבהיסק ראשון מתחזקים, וא"כ דוקא ברעפים חדשים, אבל הט"ז בס"ק א' כתב אפי' ישנים אסור.

ב. דהוי תיקון כלי ביו"ט.

עין משפט נ

או"ח סימן תקח פ"ב

ב. פוצעים אגוזים במטלית ולא חוששין שמא יקרע ג.

ג. וְאִפִּי נִקְרְעָה לֹא אֵיכָפֶת לָנוּ דַּאִין זֶה קוֹרֵעַ ע"מ לַתְּפוּר. ט"ז ס"ק ג'.